

Povýšenie svätého kríža – slávnosť farnosti

AI „Prečo?“ Otázka, ktorú si v živote všetci kladieme. Chceme vedieť, prečo sa nám stávajú rôzne veci. Väčšina z nás je nastavená mentálne tak, že máme svoj vlastný scenár života, svoju vlastnú predstavu, akoby mal náš život vyzeráť. Často to však nie je tak, ako sa to skutočne stane. A otázky sa znova len tak sypú: Prečo sa náš životný scenár zmenil? Prečo sa náš život neuberá smerom, akým chceme? Je za týmito životnými udalosťami skrýty nejaký zmysel alebo účel? Dokážeme veriť v dobrého Boha navzdory drvivým tragédiám, utrpeniam a krížom?

KE Evanjelium dnešnej slávnosti nám naznačuje odpoveď na tieto a podobné otázky: „Veď Boh tak miloval svet, že dal svojho jednorodeného Syna, aby nezahynul nik, kto v neho verí, ale aby mal večný život.“

DI Tento úryvok Jánovho evanjelia nám jasne pripomína dôležitú pravdu. Božia dobrota je úžasná. Počíta s utrpením, krížom a smrťou ako nástrojom lásky, ktorý vedie k večnému životu. Nepočíta s ľahko dosiahnuteľným úspechom. Boh Otec dovoľuje, aby sa jeho Syn stretol s utrpením alebo zmenou scenára života, aby nám ukázal hĺbku svojej dobroty. Boh Otec ukazuje, že chce byť s nami v spojení, aktívne konať v našich životoch.

PAR Boh Otec nám chce sprostredkovať svoju dobrotu aj keď náš život nebeží podľa našich predstáv a budúcnosť je neistá. Boh Otec má plán pre náš život. Súčasťou Božieho plánu je aj utrpenie, zlomenosť, kríž. Veď tak je to aj u jeho milovaného Syna. Utrpením a krížom chce Boh v nás vytvoriť srdce plné nádeje a trepezlivosti. Utrpenie a kríž sú pozvaním k tomu, aby sme svoju lupu zamerali na Boha. Utrpenie a kríž je cesta ako nás vymaniť z nervóznej kontroly všetkého v živote a priviesť nás do Božej náruče. **Zmyslom utrpenia a zlomenosti nie je zdviť nás v našej slabosti, ale očistiť dobrotu a požehnanie, ktoré už na nás spočíva, aby sme sa mohli rozdávať ešte viac.** Totiž naše srdcia sú často preplnené rôznymi pripútanosťami až závislosťami. Sami sa ich zbaviť ani nevieme, a často ani nechceme. Utrpenie pre nás môže urobiť to, čo sami urobiť buď nechceme, alebo nedokážeme. Očisťuje a prehľbuje našu vieru. Zbavuje nás pripútanosti k našim plánom a scenárom. Vytvára v nás nový priestor. To je tiež dôvod prečo svätí utrpenie vítali. Uvedomovali si, že ide o zásadnú skutočnosť Božej lásky – aby sa odpúťali ich srdcia takým spôsobom, ktorý sami dosiahnuť nemohli. Utrpenie, zlomenosť a kríž berie Boh Otec ako ten najlepší nástroj duchovného uzdravenia a spásy.

Benediktínsky mních Anselm Grun v knihe *Kríž* píše: „Utrpenie sa dnes tabuizuje. Má zo života zmiznúť. Tým sa od nás žiada veľa. Zabúdanie na utrpenie však paradoxne vedie k bezcitnosti, k tvrdosti, k izolácii. Človek potom už nie je schopný cítiť s druhými a vžiť sa do nich. Ide mu len

o vlastné sebecké šťastie. To však na oplátku nemôže dosiahnuť, pokiaľ sa bude utrpeniu a krížu vyhýbať.“

Don Ruotolo v knihe *Kto zomrie, uvidí* o utrpení píše: „... trpieť na tejto zemi je Božím darom, ako je darom pre robotníka, keď sa unaví pri práci v nadčase, za ktorú je potom hojne odmenený.“

Pastoračná pracovníčka Katrina Zenová v knihe *Keď život nejde podľa твоjich predstáv* o utrpení a kríži píše: „Radosť kríža je radosťou z vedomia, že utrpenie má význam a zmysel. Na konci krížovej cesty je víťazstvo, nie porážka.“ A aby manifestovala tento svoj postoj, podáva takýto príklad.

MY1 Jeden pôrodník sa delí o pracovný zážitok v prvej osobe: „Krehká mladá žena predom mnou práve rodila a dieťa vychádzalo zadočkom napred., s obomi nohami von. Úmrtnosť detí, ktoré sa takto narodia, je pomerne vysoká, a tak v miestnosti zavládlo všeobecné napätie. Jemne som vytiahol jednu nožičku. Natiahol som sa za druhou, ale udivene som zistil, že celé lýtko až ku kolenu tam nie je. Končila kolenom. Nasledoval najťažší zápas, ktorý som v sebe samom kedy zažil. Vedel som ako celá záležitosť zapôsobí na nervovú sústavu tejto labilnej matky. A predovšetkým som si vedel predstaviť toto malé dievčatko, ako smutne sedí sama, zatiaľ čo ostane rovesníčky sa smejú a tancujú, pobehujú a hrajú sa. Náhle som si uvedomil, že môžem tomuto utrpeniu zabrániť a bolo to úplne v mojej moci. Jedno z desiatich detí, ktoré sa rodia nohami napred pri pôrode zomrie, pretože pôrod neprebehne dost rýchlo. Pokiaľ by som dokázal otáľať len pár krátkych okamihov, jej mozog odumrie. Nikto by sa to nikdy nedozvedel. Matka by bola po prvotnom šoku a zármutku pravdepodobne rada, že prišla o tak ťažko postihnuté dieťa. Pozrel som letmo na hodiny. Tri z ôsmich minút už uplynuli. Pohľad všetkých bol uprený na mňa. Cítil som napätie. Postrčil som dieťaťko trochu nižšie, aby som dostal von ručičky. Keď som to urobil, malá ružová nôžka na zdravej strane vykĺzla z plienky a pevne zatlačila na moju ruku. Telo dieťaťa sa trhlo a ja som cítil silu a energiu nového života. Bolo to na mňa priveľa. Nedokázal som to urobiť. Porodil som dieťa aj s jej úbohovou nožičkou. Všetky moje predtuchy sa naplnili. Matka sa nervovo zrútila.

Ako šli roky, sklamanie som si vyčítal, že som nemal silu podľahnúť tomu pokušeniu dieťa neporodiť. Po mnohých rokoch organizovala naša nemocnica večierok. Na pódiu sedeli krásne vyobliekané hudobníčky. Hrali nádherne. Mal som slzy v očiach. Obzvlášť ma oslovila mladá harfistka. Hrala mimoriadne dobre ako keby harfu milovala. Keď program skončil, sedel som sám a premýšľal. Zrazu za mnou uličkou medzi sedadlami pribehla žena, ktorú som nepoznal. Šla ku mne s otvoreným náručím. Videli ste ju? Tá, čo hrala na harfu, je moja dcéra. To je tá, čo sa narodila len s jednou nohou. Stalo sa to pre sedemástimi rokmi. Skúšali sme všetko

možné. Dnes má umelú nohu a nikto to ani nepozná. Môže chodiť, plávať, tancovať. Ale úplne najlepšie je to, že celé tie roky, čo nemohla chodiť, sa učila hrať na harfe. Ona je celý môj život – a je teraz veľmi šťastná. A tu je. Pristúpila k nám mladá roztomilá dievčina so žiariacimi očami. Matka povedala: 'To je tvoj prvý lekár, drahá.' Impulzívne som dievčinu objal. Pridrжал som si ju pred sebou, poriadne sa na ňu zadíval a povedal som: 'Nikdy nepochopíte Vy ani nikto iný na celom svete, čo pre mňa dnešný večer znamená.'

Udalosti v živote tejto dievčiny sa najprv vyvíjali veľmi zle. Potom sa začali otáčať k lepšiemu. Ako často aj my zažívame podobné situácie. Sme časovo obmedzení. Ale Boh jedná nadčasovo takým spôsobom, ktorý si často nevieme ani predstaviť.

MY2 Iné svedectvo o utrpení a kríži opisuje vo svojej knihe *Psychologické zvädzanie* William Kirk Kilpatrick. Ve veku po dvadsiatke začal objavovať krásy psychológie. Čím viac prijímal učenie Zigmunda Freuda, Carla Rogersa, Ericha Fromma, Abrahama Maslowa, tým väčšmi sa oslabovala jeho kresťanská viera. Skoro až do tridsiatky si žil ako v bavlnke. Lenže vtedy sa začali diať veci, na ktoré psychológia nedokázala dať odpovede. Psychológovia, v ktorých učenie veril, mu nedokázali odpovedať na utrpenie, s ktorým sa stretol. Píše: „Psychológovia, ktorých som obdivoval, mi naznačili, že ľudské utrpenie je chyba, ktorej možno predísť lepším pochopením ľudskej psychiky. Zistil som tiež, že som prestal mať chuť na sebazaprenie a sebaobetovanie. Najviac, čo som chcel, bola sebarealizácia a užívanie si života. Lenže ako čas ubiehal, život som mal stále menej a menej pod kontrolou. A jedinú radu, ktorú som od psychológov opakovane dostával, bola viac sa otvárať. Lenže ja som sa už viac otvárať nedokázal. Moja viera v psychológiu sa začala pomaličky vytrácať. Na druhej strane mi kresťanská viera, zoči voči utrpeniu, začala dávať hlbší a hlbší zmysel. A tak po desiatich rokoch experimentovania s psychológiou som sa vrátil k praktickej kresťanskej viere. Nakoniec som zistil zaujímavú pravdu – skutočné kresťanstvo nie je dobré miešať s psychológiou. Ak sa o to pokúsite, skoro vždy zriedite kresťanstvo, miesto toho, aby ste pokresťančovali psychológiu. Dlhو mi trvalo si uvedomiť, že som si z psychológie urobil náboženstvo a že som skutočné náboženstvo opustil. Až utrpenie mi pomohlo objaviť túto obrovskú chybu. Vrátil som sa k Bohu.“

MY 3 Páter Jozef Šupa v knihe *Múdrosť života* podáva túto skúsenosť: Ako mladý kňaz som chodil každý prvý piatok k staručkej pani učiteľke. Neskôr som si hovoril, že som sa k nej chodil učiť veriť. Rozprávala mi o svojom ťažkom živote. Muž jej zomrel. Ostala so štyrmi deťmi. Podarilo sa jej ich vychovať. A potom prichádzala rana za ranou. Dcéra v osemnástich zomiera na zápal pľúc; ďalší syn dva a pol roka po svadbe; a ďalší, ktorý jej

hovorieval: Mamička, už ti budem môcť všetko vrátiť, krátko pred promóciou na lekára.

Keď šla po ulici, počula, ako si ľudia vravia: Táto žena už istotne prestane veriť v Pána Boha. Obrátila sa k nim a povedala: - Ľudia, nerúhajte sa! Neviete, čo hovoríte. -

A hoci ju údel života ani potom neušetril ťažkých chvíľ, nikdy neprestala veriť a stáť spolu s Ježišovou matkou pod svojím krížom. Hovorievala: - Prestať veriť a dôverovať Bohu znamená, že sme mu v skutočnosti nikdy neverili. - Ťažké chvíle nášho života nám nastavujú zrkadlo. V ňom vidíme, aká je naša viera a dôvera, naša múdrosť či nebodaj nemúdrosť života.

MY 4 Vo februári 2010 ma niekto našiel v bezvedomí pri kostole v Novom Hrozenkove. Diagnóza bola jednoznačná: masívna obojstranná pľúcna embólia spôsobená trombózou v pravej nohe. Po 2 týždňoch som sa vrátil z nemocnice. Bohu som jednoznačne v modlitbe povedal, že ako takýto invalid už mu budem v pastorácii asi nanič. Radšej si ma už mohol vziať. V kombinácii s alergiou, astmou a maláriou neboli výhľady ružové. Ale Boh si prial takto ma zlomiť, aby som si mohol uvedomiť, že každý ďalší deň života je dar, že mám byť za každý deň vďačný a choroby mi pripomínajú moju ľudskú krehkosť a Božiu veľkosť. A tak už desiaty rok „nadsluhujem“ a som za to Bohu veľmi vďačný.

ADE Ďakujeme za kríže, utrpenia a zlomenia, lebo si nás tak Boh formuje. Prosme pri tejto svätej omši, aby sme sa naučili zlomenia, utrpenia a kríže niesť nielen s otázkou PREČO, ale hlavne s nádejou a trpezlivosťou, pretože nevieme akú krásu chce z toho všetkého vykúzliť dobrotivý Boh Otec. Amen.